

Конвергенція бухгалтерського обліку і фінансової звітності Німеччини відповідно до МСФЗ

Костюченко В.М.

доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри обліку та оподаткування
Київського національного торговельно-економічного університету

Тарабан Н.Г.

студент
Київського національного торговельно-економічного університету

У статті розглянуто систему регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності у Німеччині. Описано зміни, які відбулися в системі національних стандартів бухгалтерського обліку Німеччини. Досліджено процес конвергенції бухгалтерського обліку в Німеччині відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Визначено відмінності між німецькими GAAP та МСФЗ. Розкрито вимоги аудиту фінансової звітності німецьких компаній.

Ключові слова: конвергенція, бухгалтерський облік, фінансова звітність, загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку Німеччини, міжнародні стандарти фінансової звітності, загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку США.

Костюченко В.Н., Тарабан Н.Г. КОНВЕРГЕНЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА И ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ГЕРМАНИИ В СООТВЕТСТВИИ С МСФО

В статье рассмотрена система регулирования бухгалтерского учета и финансовой отчетности в Германии. Описаны изменения, которые произошли в системе национальных стандартов бухгалтерского учета Германии. Исследован процесс конвергенции бухгалтерского учета в Германии в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности (МСФО). Определены различия между немецкими GAAP и МСФО. Раскрыты требования аудита финансовой отчетности немецких компаний.

Ключевые слова: конвергенция, бухгалтерский учет, финансовая отчетность, общепринятые принципы бухгалтерского учета Германии, международные стандарты финансовой отчетности, общепринятые принципы бухгалтерского учета США.

Kostyuchenko V.M., Taraban N.H. ACCOUNTING AND FINANCIAL REPORTING CONVERGENCE IN GERMANY IN ACCORDANCE WITH IFRS

The system of accounting and financial reporting in Germany was considered in the article. The changes that have taken place in the system of national accounting standards of Germany have been described. The process of accounting convergence in Germany in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) has been investigated. Differences between German GAAP and IFRS have been identified. The requirements for the financial statements audit of German companies have been disclosed.

Keywords: convergence, accounting, financial statements, Germany generally accepted accounting principles, international financial reporting standards, generally accepted accounting principles in the USA.

Постановка проблеми у загальному вигляді. З кожним роком кількість мультинаціональних компаній (МНК), які провадять свою діяльність у різних країнах світу, зростає. Згідно з даними UNCTAD найбільші сто МНК станом на 1 січня 2018 року розподілені за країнами таким чином: США має 20 компаній, Велика Британія – 14, Франція – 12, Німеччина – 11, Японія – 11, Швейцарія – 5, Ірландія – 4, інші країни з розвинутими економіками – 23, країни, що розвиваються, – 8, Китай – 4 [1].

Вихід МНК на міжнародні фондові ринки й ринки капіталу пов'язаний з певними проблемами бухгалтерського обліку та фінансового звітування. Загальною проблемою є те, що стандарти бухгалтерського обліку МНК, штаб-квартири яких розташовані в різних країнах, різняться через відмінності в економічних, соціальних, культурних та політичних сферах. Це спричиняє неабиякі проблеми для міжнародних підприємств. Ці відмінності змушують МНК складати фінансові звіти згідно з національними стандартами

країн, де вони зареєстровані як суб'єкти господарювання та провадять свою діяльність, а також готувати фінансові звіти відповідно до вимог комісій з цінних паперів фондових ринків, на яких МНК здійснюють операції зі своїми цінними паперами.

Проблему уникнення подвійного ведення обліку можна вирішити шляхом конвергенції національної системи обліку відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Саме МСФЗ прийняті як базові стандарти фінансового звітування для учасників міжнародних ринків, за винятком окремих країн.

Німеччина є провідною економічною державою в Європі та четвертою у світі. За кількістю МНК у 2017 році Німеччина посідає також четверте місце у світі. У 2017 році ВВП країни збільшився на 2,1% порівняно з 2016 роком, склавши 3 700,61 млрд. дол. США, що є найвищим показником зростання в країні з 2011 року. Хоча доходи від експорту сильно сприяли економічним показникам країни, внутрішній попит також відіграв ключову роль у зростанні економіки. У 2017 році державні фінанси Німеччини досягли найвищого показника, а економіка зміцнилася з рекордним профіцитом бюджету (38 млрд. дол. США) [2].

Питання конвергенції бухгалтерського обліку не обминули Німеччину. Цей процес є складним, дорогим, трудомістким та займає багато часу. Конвергенція бухгалтерського обліку передбачає створення єдиного набору стандартів, який міг би використовуватись на міжнародному рівні. Практика зближення бухгалтерського обліку (конвергенція) покликана усунути відмінності у веденні обліку та відображенні результатів діяльності у фінансовій звітності. Процес конвергенції має підвищити рівень зрозумілості, прозорості та порівняності фінансової звітності підприємств різної юрисдикції, а також усунути альтернативне застосування методів бухгалтерського обліку та фінансового звітування.

Світова конвергенція до Міжнародних стандартів фінансової звітності постійно впливає на розвиток вимог законодавства Німеччини щодо обліку та звітності (Німецькі загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку, GAAP).

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Тема конвергенції бухгалтерського обліку різних країн за МСФЗ є актуальною, їй присвячено чимало праць вітчизняних та зарубіжних учених. Серед науковців варто відзначити

С.Ф. Голова [3], В.М. Пархоменко [4], Г.Г. Кірейцева [5], О.В. Харламову [6], Ф.Ф. Бутинця [7]. Щодо іноземних праць, то останніми оглядовими дослідженнями є роботи таких вчених, як В. Болвізер [8], М. Брандау [9], Р.У. Фюльб'є, М. Клейн [10], С. Гофман, Д. Детжен [11]. У цих дослідженнях представлено огляд змін бухгалтерського обліку, який розбитий на три епізоди, а саме виникнення нормативно-правової бази бухгалтерського обліку, розроблення Німецького комерційного кодексу, формулювання принципів бухгалтерського обліку й впливу європейських заходів щодо гармонізації.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Питання конвергенції бухгалтерського обліку Німеччини відповідно до МСФЗ залишаються поза увагою вчених.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає у вивченні досвіду конвергенції бухгалтерського обліку та фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності на прикладі провідної європейської країни, а саме Німеччини.

Виклад основного матеріалу дослідження. Німецькі правила бухгалтерського обліку (особливо законодавство у сфері бухгалтерського обліку Німеччини) мають досить коротку історію порівняно з деякими іншими європейськими країнами. У 1937 році загальні стандарти та принципи бухгалтерського обліку вперше були систематизовані в Законі «Про акціонерні товариства» (Aktengesetz, AktG). Це сталося як відповідь на банкрутство великої кількості компаній під час світової економічної кризи кінця 1920-х років та початку 1930-х років. Помітна модифікація Закону «Про акціонерні товариства» від 1937 року відбулася в 1965 році. Домінуючим принципом, який був закріплений у цьому Законі, був принцип обачності задля захисту інтересів кредиторів [12].

У 1931 році уряд Німеччини змусив німецькі компанії проводити аудиторські перевірки, здійснювати які могли лише кваліфіковані аудитори. Так з'явилась нова професія, а саме кваліфікований аудитор. До 1985 року Закон «Про акціонерні товариства» 1965 року був чи не єдиним джерелом бухгалтерського законодавства в Німеччині, який визначав принципи та стандарти бухгалтерського обліку. Ніяких інших спеціальних правил не існувало ні для акціонерних товариств, ні для товариств з обмеженою відповідальністю, ні для інших типів компаній, відмінних від акціонерних товариств.

Проте існувало широке розуміння того, що правила, закріплені в Законі «Про акціонерні товариства», значною мірою були загально-прийнятими принципами бухгалтерського обліку (GAAP), але не було обов'язкових правил для неакціонерних товариств, тому ці компанії могли бути дуже неоднозначними у своїх бухгалтерських підходах. На практиці бухгалтерський облік таких неакціонерних товариств перебував під сильним впливом податкового законодавства [13].

У 1985 році Четверта Директива (щодо звітності товариств) «Про річну звітність певних видів компаній» від 25 липня 1978 року № 78/660 [14], Сьома Директива (щодо консолідованої звітності товариств) «Про консолідовану звітність» від 13 червня 1983 року № 83/349 [15] та Восьма Директива (щодо аудиту) «Про призначення осіб, відповідальних за здійснення обов'язкового аудиту бухгалтерських документів» від 10 квітня 1984 року № 84/253 [16] були запроваджені в німецькому законодавстві, повністю змінюючи наявні регуляторні системи щодо підготовки, публікації та аудиту фінансових звітів. По-перше, основна частина цих Директив ЄС була включена до Торгового кодексу Німеччини HGB (Handelsgesetzbuch), додавши третю книгу, яка містить правила бухгалтерського обліку та аудиту, що застосовуються до всіх підприємств, а також розширені правила для корпорацій. По-друге, були збережені або систематизовані додаткові правила в окремих законах для різних юридичних форм, а також в окремих галузях. По-третє, були внесені зміни до спеціальних положень для великих підприємств, що не є корпораціями, включених до Закону «Про оприлюднення звітності підприємств і концернів» (PublG/Publizitätsgesetz) 1969 року [13].

У червні 2002 року Європейський Союз прийняв Регламент (EU Regulation 1606/2002/EC [17]), згідно з яким європейські компанії, які перебувають на ринку цінних паперів ЄС, включаючи банки та страхові компанії, повинні підготувати свою консолідовану фінансову звітність відповідно до МСФЗ, починаючи з фінансової звітності за 2005 фінансовий рік [18].

26 червня 2013 року Європейський Союз прийняв Директиву 2013/34/ЄС про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані звіти деяких видів підприємств, яка внесла зміни до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради й припинила дію Директив Ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС [19]. Оскільки Німеччина

є державою-членом Європейського Союзу, у сфері бухгалтерського обліку вона повинна регламентувати свою діяльність згідно з новою Директивою.

Згідно з Директивою 2013/34/ЄС, а саме додатком 1, сфера її застосування поширюється на такі види підприємств у Німеччині:

- акціонерні товариства (die Aktiengesellschaft, AG);
- акціонерне командитне товариство (die Kommanditgesellschaft auf Aktien, KGaA);
- товариство з обмеженою відповідальністю (die Gesellschaft mit beschränkter Haftung, GmbH) [19].

Останніми роками німецькі GAAP були значно змінені з прийняттям BilMoG (Закону «Про модернізацію бухгалтерського обліку» Bilanzrechtsmodernisierungsgesetz 2009 року) та BilRUG (Закону «Про реалізацію Директиви бухгалтерського обліку» 2015 року), що є законами, які зробили німецькі GAAP більш порівняними з МСФЗ [13].

Отже, основними нормативними документами, які регулюють бухгалтерський облік в Німеччині, є Торговий кодекс, Закон «Про акціонерні товариства», Закон «Про товариства з обмеженою відповідальністю», Директива 2013/34 ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року та Регламент 1606/2002/ЄС від 19 липня 2002 року.

Головними регулюючими органами з питань бухгалтерського обліку в Німеччині є:

1) Інститут присяжних аудиторів (Institut der Wirtschaftsprüfer Deutschland), обов'язками якого є представлення професійних інтересів своїх членів на національному та міжнародному рівнях; проведення технічної роботи, пов'язаної зі сферами, в яких активно працюють його члени; надання навчальних курсів, підтримка стажерів аудиторів, постійне підвищення кваліфікації для кваліфікованих аудиторів; надання підтримки членам з технічних питань у їх повсякденній роботі [20];

2) Аудиторська палата (Wirtschaftsprüferkammer, WPK), членами якої є сертифіковані державні бухгалтери, сертифіковані бухгалтери, бухгалтерські фірми та аудиторські компанії в Німеччині; її обов'язками є представлення інтересів та позицій професії бухгалтера для громадськості та політиків; засіб зв'язку для своїх членів; призначення аудиторів, а також реєстрація аудиторських фірм та державного аудитора; виконання процедур забезпечення якості послуг аудиторських фірм; проведення загальнонаціонального іспиту для аудиторів [21];

3) Рада зі стандартів бухгалтерського обліку Німеччини (ASCG), що є органом встановлення стандартів у сфері фінансової звітності в Німеччині; її основними завданнями є розроблення рекомендацій щодо застосування GAAP у сфері консолідованої фінансової звітності; консультування уряду щодо законодавчих питань на національному рівні та на рівні ЄС у сфері фінансової звітності; розроблення тлумачення до Міжнародних стандартів фінансової звітності; підвищення якості фінансової звітності загалом і сприяння дослідженню та освіті у вищезгаданих сферах [22].

Отже, органи державного та приватного секторів беруть участь у регулюванні підготовки фінансової звітності в Німеччині. Німецька Рада зі стандартів бухгалтерського обліку є органом приватного сектору, який розробляє стандарти звітності Німеччини для консолідованої фінансової звітності. Проте законодавство Німеччини (HGB) регулює фінансові звіти на рівні окремих компаній. Правоохоронні органи також включають органи приватного та державного секторів. Група з контролю за дотриманням фінансової звітності є органом приватного сектора, який досліджує дотримання вимог, а також спирається на компанії, щоб добровільно виправляти будь-які проблеми, які він знаходить. Питання, які неможливо вирішити, належать до сфери Федерального органу фінансового нагляду, державної установи для остаточного вирішення.

Ситуація обліку в Німеччині ускладнена тим, що тут використовують три абсолютно різні набори стандартів бухгалтерського обліку, а саме німецькі GAAP (на основі Торговельного кодексу (HGB) та німецьких принципів незалежного бухгалтерського обліку (GoB)), міжнародні стандарти фінансової звітності та загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку США (US GAAP) [23].

Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку в Німеччині, які називаються німецькими GAAP, є стандартами бухгалтерського обліку, які спрямовані на підготовку фінансових звітів як загальних для німецьких компаній [24].

US GAAP використовують компанії, чії цінні папери розміщені на фондовій біржі США. Слід зазначити, що іноземні компанії, які здійснюють операції на німецькій фондовій біржі (більшість таких компаній готують консолідовану фінансову звітність), складають фінансову звітність відповідно до US GAAP

та перекладають німецькою мовою. Банки з цінними паперами, які продаються в США, також публікують фінансову звітність згідно з US GAAP [23].

Європейські компанії, зареєстровані на європейських фондових біржах, повинні скласти свої річні консолідовані звіти на основі МСФЗ. Малі суб'єкти підприємництва можуть використовувати німецькі GAAP або у своїй консолідованій фінансовій звітності міжнародні стандарти фінансової звітності, прийняті ЄС [25].

Існує декілька важливих відмінностей між МСФЗ та німецькими GAAP, які узагальнено в табл. 1. Спільним є те, що історична вартість є основою бухгалтерського обліку для двох наборів стандартів.

Результати дослідження показали, що застосування МСФЗ надає багато переваг європейським компаніям, що переважно стосується сумісності фінансових звітів компанії [28].

Податок відіграє важливу роль у формуванні форм фінансової звітності. Посилання на систему оподаткування значно жорсткіше, ніж в інших країнах. Головне, що витрати та резерви, що не включені до фінансової звітності, часто не можуть бути заявлені як вирахування для цілей оподаткування.

Традиційні німецькі стандарти бухгалтерського обліку все ще мають велике значення, оскільки компаніям, які не є учасниками ринку капіталу, нині не дозволяється використовувати МСФЗ або US GAAP, до того ж такі міжнародні стандарти бухгалтерського обліку також не можуть бути застосовані до фінансових звітів окремого суб'єкта господарювання [29].

Відповідно до МСФЗ фінансові звіти повинні складатися зі звіту про фінансовий стан, звіту про сукупні доходи, приміток, звіту про рух грошових коштів, звіту про зміни в капіталі та звіту про управління [30].

Відповідно до німецьких стандартів бухгалтерського обліку фінансова звітність акціонерних товариств (GmbH & AG), повних товариств (OHG), командитних товариств (KG), товариств з обмеженою відповідальністю та приватних компаній (Einzelkaufleute) повинна складатися з:

– балансу (Bilanz), що складається у форматі, визначеному Європейською Директивою 2013 року, адаптованою до німецького законодавства у 2015 році; форма балансу є горизонтальною, де актив відображається ліворуч, а пасив – праворуч; групування статей відбувається за ступенем зростання ліквідності; суб'єкти, які мають певні юридичні

**Порівняння основних положень бухгалтерського обліку
та фінансової звітності Німеччини й МСФЗ**

Положення	Німецькі GAAP	МСФЗ
Правовий режим	Німецькі правила бухгалтерського обліку ґрунтуються на законодавчих нормах.	МСФЗ не обмежуються певною правовою базою.
Вимоги до застосування	Правила фінансової звітності, аудиту та розкриття інформації залежать від юридичної форми, розміру підприємства, галузевого сектору та фондової біржі.	Вимоги МСФЗ однакові для всіх підприємств незалежно від їх структури чи розміру.
Цілі бухгалтерського обліку	Основною метою є функція оплати (оподаткування та розподіл), вторинною – інформаційна функція.	Основною метою є функція корисної інформації.
Зміни в обліковій політиці	Зміни в обліковій політиці обліковуються на перспективу.	Зміни в обліковій політиці обліковуються ретроспективно.
Переоцінка	Не допускають переоцінки, проте існує виняток, який застосовується до фінансових установ.	Дають змогу переоцінювати.

Джерело: розроблено авторами на основі джерел [26; 27]

форми (наприклад, корпорації), повинні використовувати певний формат балансу; додаткові вимоги існують для банків та страхових компаній;

– звіту про прибутки та збитки (Gewinnund Verlustrechnung), що складений відповідно до німецьких GAAP, загалом подібний до МСФЗ, проте в ньому немає частини про сукупний дохід;

– приміток до фінансової звітності (Anhang) [25].

Баланс складається на дату балансу, а звіт про прибутки та збитки (інтегрований з балансом) готується за певний період часу.

Залежно від розміру компанії звітність повинна включати звіт про управління. Крім того, для суб'єктів, що готують консолідовані фінансові звіти чи річні фінансові звіти, та для публічних компаній, які не складають консолідовану фінансову звітність, необхідно скласти звіт про рух грошових коштів та звіт про зміни в капіталі [30].

Звіт про рух грошових коштів щодо руху коштів від операційної діяльності як за німецькими GAAP, так і за МСФЗ може складатися за двома методами, а саме прямим та непрямим (більш поширений на практиці). Існують спеціальні правила, що застосовуються до звітів про рух грошових коштів фінансових установ (GAS 2–10) та страхових підприємств (GAS 2–20).

Німецький бухгалтерський стандарт 7 (GAS 7) вимагає консолідованого звіту про зміни в капіталі та встановлює компоненти, які необхідно висвітлити.

Акціонерні товариства (GmbH & AG) також повинні складати Звіт про управління (Lagebericht/Management report) згідно з німецькими GAAP, який має містити збалансований та всебічний аналіз стану речей бізнесу, а також позиції компанії, включаючи основні фінансові показники ефективності ділової активності та коментарі щодо них з посиланням на суми та розкриття інформації в річній фінансовій звітності. Очікуваний розвиток компанії разом зі значними ризиками та можливостями також слід висвітлити [27].

Німецькі бухгалтерські стандарти визначають, що якщо фінансові звіти не відображають справжній імідж бізнесу, то представникам компанії доведеться готувати та подавати також інші документи [28].

Щодо щорічного аудиту фінансової звітності та розкриття певної інформації Федеральному бюро, то визначальним критерієм є розмір суб'єкта господарювання. Обов'язковий щорічний аудит здійснюють великі та середні підприємства. До великих належать підприємства, які на звітну дату виходять за межі принаймні двох з трьох критеріїв:

- 1) загальна сума балансу становить 20 млн. євро;
- 2) чистий обіг становить 40 млн. євро;
- 3) середня кількість працівників у фінансовому році становить 250.

До категорії середніх підприємств відносять підприємства, які на звітну дату не виходять за межі принаймні двох з трьох критеріїв:

- 1) загальна сума балансу становить 4–20 млн. євро;

2) чистий обіг становить 8–40 млн. євро;

3) середня кількість працівників становить 50–250 [19].

З моменту прийняття ViRUG (Закону «Про реалізацію Директиви бухгалтерського обліку») холдингові компанії незалежно від критеріїв, перерахованих раніше, виключаються з групи мікропідприємств. Компанії, які прагнуть продати облігації на вільному ринку або вже роблять це, вважаються великими компаніями [31].

Висновки з цього дослідження. Конвергенція бухгалтерського обліку та фінансової звітності означає процес усунення відмінностей між системами бухгалтерського обліку різних країн та Міжнародними стандартами фінансової звітності. Оскільки Німеччина є провідною європейською країною, з 2005 року німецьким компаніям дозволено використовувати

МСФЗ для ведення обліку та підготовки фінансової звітності. Від німецьких компаній, акції яких перебувають у лістингу на європейських фондових ринках вимагається складання та подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ. У процесі конвергенції до Торгового кодексу Німеччини було додано книгу, яка відображає частину положень Директив ЄС у сфері бухгалтерського обліку та аудиту. Також були прийняті Закон «Про модернізацію бухгалтерського обліку» у 2009 році та Закон «Про реалізацію Директиви бухгалтерського обліку» у 2015 році, які наблизили німецькі стандарти до міжнародних стандартів фінансової звітності. Незважаючи на зміни, що відбулися, Німеччина не відмовляється від своїх національних стандартів, які все ще мають велике значення для національних суб'єктів господарювання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. World Investment Report 2018. Investment and new Industrial Policies. UNCTAD. URL: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2018_en.pdf.
2. The economic context of Germany. Trade portal. URL: https://www.nordeatrade.com/fi/explore-new-market/germany/economical-context?vider_sticky=oui.
3. Голов С.Ф. МСФЗ в Україні: шляхом спроб і помилок. Бухгалтерський облік і аудит. 2012. № 3. С. 3–12.
4. Пархоменко В.М. Євроконвергенція бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 8. С. 3–4.
5. Кірейцев Г.Г., Литвиненко В.О., Мавріна Н.О. Вплив глобалізації економіки на розвиток системи обліку в Україні. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 4. С. 47–53.
6. Харламова О.В. Імплементация концепції справедливої вартості в облікову практику компаній. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2015. Вип. 31 (1). С. 382–393.
7. Бутинець Ф.Ф. та ін. Бухгалтерський управлінський облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. 3-тє вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2005. 480 с.
8. Ballwieser W. Germany. In Previts G., Walton P. and Wolnizer P. (Eds.) A Global History of Accounting, Financial Reporting and Public Policy: Europe. Bingley: Emerald, 2010. P. 59–88.
9. Brandau M., Eendenich C., Luther R. and Trapp R. Separation – integration – and now...? A historical perspective on the relationship between German management accounting and financial accounting. Accounting History. 2017. № 22 (1). P. 67–91.
10. Fülbier R.U., Klein M. Balancing past and present: The impact of accounting internationalization on German accounting regulations. Accounting History. 2015. № 20 (3). P. 342–374.
11. Hoffmann S., Detzen D. The regulation of asset valuation in Germany. Accounting History. 2013. № 18 (3). P. 367–389.
12. Kees C., Dominic D. Forging accounting principles in France, Germany, Japan, and China: A comparative review. Accounting History. 2018. № 23 (4). P. 448–486. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1032373218763945>.
13. History of German Accounting Standards. URL: <https://www.accountantsgermany.com/wiki/german-gaap-history-1>.
14. Fourth council directive of 25 July 1978 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty on the annual accounts of certain types of companies (78/660/EEC). URL: <https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1978L0660:20090716:EN:PDF>.
15. Seventh council directive of 13 June 1983 based on the Article 54 (3) (g) of the Treaty on consolidated accounts (83/349/EEC). URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1983L0349:20090716:EN:PDF>.

16. Eighth council directive of 10 April 1984 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty on the approval of persons responsible for carrying out the statutory audits of accounting documents (84/253/EEC). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31984L0253&from=EN>.

17. Regulation (EC) № 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002 on the application of international accounting standards. URL: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/063990c7-2ce2-4e5c-b0cc-5eba713d7d08/language-en>.

18. Financial reporting framework in Germany. URL: <https://www.iasplus.com/en/jurisdictions/europe/germany>.

19. Директива 2013/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язаних з ними звіти певних типів компаній. URL: <https://vobu.ua/ukr/documents/item/dyrektyva-2013-34-es>.

20. The Institut der Wirtschaftsprüfer. URL: <https://www.idw.de/the-idw>.

21. Chamber of Public Accountants Duties. URL: <https://www.wpk.de/eng/wpk/duties>.

22. Key facts about the ASCG. URL: <https://www.drsc.de/en/about>.

23. German Financial Accounting and Reporting. URL: <https://translationjournal.net/journal/13finan.htm>.

24. German GAAP. URL: <https://www.kanzlei-schnuerch.de/en/information/german-gaap>.

25. Germany: Business Environment. URL: <https://www.nordeatrade.com/en/explore-new-market/germany/accounting>.

26. An extract from KPMG's March 2003 publication IFRS compared with US GAAP and German GAAP. URL: http://www.kpmg.com/cn/en/virtual_library/Audit/IFRS_GermanGAAP03.pdf.

27. IFRS versus German GAAP (revised). Summary of similarities and differences. URL: https://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/pdf/ifrs-vs-german-gaap-similarities-and-differences_final2.pdf.

28. Accounting Standards in Germany. URL: <https://www.lawyersgermany.com/accounting-standards-in-germany>.

29. German GAAP, IFRS or any GAAP – we are experienced in many GAAPs. URL: <https://www.accountantsgermany.com/accounting/financial-accounting-services>.

30. Differences between IFRS and German GAAP. URL: https://university.akelius.com/library/pdf/difference_saebeheld1104.pdf.

31. Doing Business in Germany 2018. Moore Stephens Deutschland. URL: <https://www.moorestephens.com/MediaLibsAndFiles/media/MooreStephens/Documents/Doing%20business%20guides/DBI-Germany-2018.pdf>.

REFERENCES:

1. World Investment Report 2018. Investment and new Industrial Policies. UNCTAD. Available at: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2018_en.pdf.

2. The economic context of Germany. Trade portal. Available at: https://www.nordeatrade.com/fi/explore-new-market/germany/economical-context?vider_sticky=oui.

3. Holov S.F. (2012) MSFZ v Ukrayini: shlyakhom sprob i pomylok. [IFRS in Ukraine: through attempts and errors]. Bukhhalters'kyy oblik i audyt. [Accounting and auditing]. No. 3. P. 3–12.

4. Parkhomenko V.M. (2014) Yevrokonverhentsiya bukhalters'koho obliku. [Euroconvergence of accounting]. Bukhhalters'kyy oblik i audyt. [Accounting and auditing]. No. 8. P. 3–4.

5. Kireytssev H.H., Lytvynenko V.O., Mavrina N.O. (2014) Vplyv hlobalizatsiyi ekonomiky na rozvytok systemy obliku v Ukrayini. [Globalization impact of the economy on the accounting system development in Ukraine]. Bukhhalters'kyy oblik i audyt. [Accounting and auditing]. No. 4. P. 47–53.

6. Kharlamova O.V. (2015) Implementatsiya kontseptsiyi spravedlyvoyi vartosti v oblikovu praktyku kompaniy. [Fair Value Concept Implementation Into Companies' Accounting Procedures] Problemy teorii ta metodolohiyi bukhalters'koho obliku, kontrolyu i analizu. [Problems of Theory and Methodology of Accounting, Control and Analysis]. Zhytomyr State Technological University. Vol. 31, no. 1. P. 382–393.

7. Butynets' F.F. etc. (2005) Bukhhalters'kyy upravlins'kyy oblik [Accounting and management company]. Zhytomyr: PP "Ruta" (in Ukrainian).

8. Ballwieser W. (2010) Germany. In Previts G., Walton P. and Wolnizer P. (Eds.) A Global History of Accounting, Financial Reporting and Public Policy: Europe. Bingley: Emerald, pp. 59–88.

9. Brandau M., Eendenich C., Luther R. and Trapp R. (2017) Separation – integration – and now...? A historical perspective on the relationship between German management accounting and financial accounting. Accounting History. No. 22 (1). P. 67–91.

10. Fülbier R.U., Klein M. (2015) Balancing past and present: The impact of accounting internationalization on German accounting regulations. Accounting History. No. 20 (3). P. 342–374.

11. Hoffmann S., Detzen D. (2013) The regulation of asset valuation in Germany. *Accounting History*. No. 18 (3). P. 367–389.
12. Kees C., Dominic D. (2018) Forging accounting principles in France, Germany, Japan, and China: A comparative review. *Accounting History*. No. 23 (4). P. 448–486. Available at: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1032373218763945>.
13. History of German Accounting Standards. Available at: <https://www.accountantsgermany.com/wiki/german-gaap-history-1>.
14. Fourth council directive of 25 July 1978 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty on the annual accounts of certain types of companies (78/660/EEC). Available at: <https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1978L0660:20090716:EN:PDF>.
15. Seventh council directive of 13 June 1983 based on the Article 54 (3) (g) of the Treaty on consolidated accounts (83/349/EEC). Available at: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1983L0349:20090716:EN:PDF>.
16. Eighth council directive of 10 April 1984 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty on the approval of persons responsible for carrying out the statutory audits of accounting documents (84/253/EEC). Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31984L0253&from=EN>.
17. Regulation (EC) № 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002 on the application of international accounting standards. Available at: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/063990c7-2ce2-4e5c-b0cc-5eba713d7d08/language-en>.
18. Financial reporting framework in Germany. Available at: <https://www.iasplus.com/en/jurisdictions/europe/germany>.
19. Dyrektyva 2013/34/JeS Jevropejskogho Parlamentu ta Rady pro shhorichnu finansovu zvitnistj, konsolidovanu finansovu zvitnistj ta pov'jazanykh z nymy zvity pevnykh typiv kompanij [Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings]. Available at: <https://vobu.ua/ukr/documents/item/dyrektyva-2013-34-es>.
20. The Institut der Wirtschaftsprüfer. Available at: <https://www.idw.de/the-idw>.
21. Chamber of Public Accountants Duties. Available at: <https://www.wpk.de/eng/wpk/duties>.
22. Key facts about the ASCG. Available at: <https://www.drsc.de/en/about>.
23. German Financial Accounting and Reporting. Available at: <https://translationjournal.net/journal/13finan.htm>.
24. German GAAP. Available at: <https://www.kanzlei-schnuerch.de/en/information/german-gaap>.
25. Germany: Business Environment. Available at: <https://www.nordeatrade.com/en/explore-new-market/germany/accounting>.
26. An extract from KPMG's March 2003 publication IFRS compared with US GAAP and German GAAP. Available at: http://www.kpmg.com.cn/en/virtual_library/Audit/IFRS_GermanGAAP03.pdf.
27. IFRS versus German GAAP (revised). Summary of similarities and differences. Available at: https://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/pdf/ifrs-vs-german-gaap-similarities-and-differences_final2.pdf.
28. Accounting Standards in Germany. Available at: <https://www.lawyersgermany.com/accounting-standards-in-germany>.
29. German GAAP, IFRS or any GAAP – we are experienced in many GAAPs. Available at: <https://www.accountantsgermany.com/accounting/financial-accounting-services>.
30. Differences between IFRS and German GAAP. Available at: https://university.akelius.com/library/pdf/difference_saebefeld1104.pdf.
31. Doing Business in Germany 2018. Moore Stephens Deutschland. Available at: <https://www.moorestephens.com/MediaLibsAndFiles/media/MooreStephens/Documents/Doing%20business%20guides/DBI-Germany-2018.pdf>.